

El DIEC recull, dins l'entrada 'a', la seqüència 'a' + infinitiu: 'coses a dir, qüestions a tractar...' És una construcció normativa que no ens ha de fer oblidar, però, altres solucions sinònimes.

El català disposa de diversos usos d'infinitiu precedits per la preposició *a*, el comentari dels quals no és l'objectiu d'aquest article: *Té interès a fer-ho. S'entossudeix a negar-ho. És malgaixa, és a dir, natural de Madagascar...*

Hi ha un altre cas —controvertit per les divergències d'opinió—, en el qual ens centrarem a partir d'ara: es tracta de la preposició *a* que introdueix un infinitiu en la funció de règim d'un substantiu o del pronom *res* i que té com a significat 'per', 'pendent de': *coses a fer, valors a determinar, normes a fixar, qüestions a tractar...* El DIEC avala aquesta construcció dins l'entrada de la preposició *a*¹ com a accepció nova respecte d'altres diccionaris com ara el DGLC, el DLC3, el GLC, la GEC2 o el DLMC.² Pel que fa al DCVB, sota l'entrada *a*,³ hi ha una accepció, la 5, que, malgrat que no té una estructura idèntica a la que apareix al DIEC, s'hi acosta força i fins i tot coincideix a l'hora de buscar altres opcions: *qüestions que són a saber* (DCVB) / *qüestions a saber* (DIEC) / *qüestions que s'han de saber*.

Abans de l'aparició del nou diccionari normatiu, diversos autors ja havien tractat aquesta construcció amb posicions diverses. Albert Jané⁴ l'admetia sense reserves, a més d'afegir-hi altres matisos: «... aquest infinitiu depèn també d'un substantiu, però no (la preposició) amb una mera funció introductòria, sinó amb un valor equivalent a 'pendent de', 'destinat a', 'digne de', etc.: *coses a fer, coses a dir (...), un valor a perdre, paraules a tenir en compte...*, que algun cop susciten vacil·lacions o reserves injustificades».

Joan Solà i Xavier Fargas,⁵ en canvi, consideraven que era una fórmula provinent del castellà i admetien provisionalment la construcció, si més no en els formularis administratius (*quantitat a pagar*), però la rebutjaven si havia de portar l'afegit de l'agent: **quantitat a pagar pel contribuent*. Amb tot, puntualitzaven que construccions genuïnes i peculiars en català que semblen idèntiques al cas que ens ocupa haurien de

permetre de dir o escriure la construcció qüestionada; és a dir, a partir de *no hi ha res a dir, no hi ha res a fer...* podríem fer, en principi, *aquí no hi ha res a (o per) pagar...* De fet, aquesta deducció analògica finalment s'ha vist reflectida en el DIEC, dins la nova accepció que esmentàvem.

Concloem dient que la construcció sense el complement agent és normativa; tanmateix, una freqüència massa alta de la seqüència que acabem de comentar pot afectar la naturalitat d'un text seguit, cosa que no passa en un text esquemàtic com ara un formulari. Per tant, l'ús normatiu d'aquesta construcció no ens ha de fer oblidar altres solucions: *la tasca a realitzar / la tasca que s'ha de realitzar, un valor a determinar / un valor per determinar, normes a fixar / normes que cal fixar...*

Notes

1. DIEC: **a** prep 8 Introduint un infinitiu en la funció de règim d'un substantiu o del pronom *res*, significa 'per, pendent de'. *Té moltes coses a dir. Ja pots cridar «Ous a vendre!».* *Hi ha moltes qüestions a tractar en la reunió d'avui.* *Temps a venir.* [Tot i que en els exemples no n'hi ha cap amb el pronom *res*, hi podríem tenir els següents: *No hi ha res a fer. No hi ha res a dir...*]
2. DIEC: *Diccionari de la llengua catalana* de l'Institut d'Estudis Catalans. DGLC: *Diccionari general de la llengua catalana* de Pompeu Fabra. DLC3: *Diccionari de la llengua catalana*, 3a. edició. GLC: *Gran Larousse català*. GEC2: *Gran enciclopèdia catalana*, 2a edició. DMLC: *Diccionari manual de la llengua catalana*. DCVB: *Diccionari català-valencià-balear*.
3. DCVB: A 5. Anteposada a certs infinitius, la prep. *a* forma amb ells un atribut equivalent a un participi futur passiu. «Això és a veure», «és a sebre» (=això s'ha de veure', 's'ha de saber'); «això encara és a venir» (=ha de venir').
4. A. Jané. «Coses a fer». *Avui* (2.2.1980).
5. Joan Solà. «Quantitat a pagar». *Avui* (31.10.1993).